

Bieszczadzki Oddział Straży Granicznej

<https://bieszczadzki.strazgraniczna.pl/bie/aktualnosci/46691,Czekali-76-lat-na-godny-pochowek.html>
17.05.2025, 21:00

Czekali 76 lat na godny pochówek

Piotr Zakielarz
29.07.2022

29 lipca w Jaworniku Ruskim (podkarpackie) odbyły się uroczystości pogrzebowe 14 żołnierzy Wojska Polskiego zamordowanych w lipcu 1946 r. przez nacjonalistów ukraińskich. W wydarzeniu uczestniczył gen. bryg SG Andrzej Popko, Komendant BiOSG.

Organizatorami uroczystości byli dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie dr hab. Dariusz Iwaneczko, dowódca 21. Brygady Strzelców Podhalańskich gen. bryg. Dariusz Lewandowski oraz wójt Gminy Bircza Grzegorz Gągola.

Po nabożeństwie doczesne szczątki odnalezionych spoczęły na cmentarzu komunalnym obok poległych w kampanii wrześniowej 1939 r.

Byli to w większości młodzi żołnierze pochodzący z różnych części Polski, wcieleni do służby zasadniczej i wysłani do Polski południowo-wschodniej, gdzie toczyły się walki z nacjonalistami ukraińskimi.

Żołnierze zostali pojmani 24 lipca 1946 r. w czasie potyczki z Ukraińską Powstańczą Armią w Jaworniku Ruskim na rozkaz dowódcy sotni Włodzimierza Szczygielskiego ps. „Burłaka” i przekazani żandarmerii pod dowództwem Mychajło Dudy ps. „Hromenko”. Polscy żołnierze zostali zastrzeleni nad jamą koło Jawornika Ruskiego, wrzuceni do dołu śmierci i zasypani. Odnalezione szczątki nosiły ślady tortur, m.in. złamania podstawy czaszki, co wskazywałoby na brutalne przesłuchania.

W 2015 r. Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie otrzymała informacje od mieszkańców Jawornika Ruskiego, że w okolicznych lasach mogą znajdować się szczątki uprowadzonych i zamordowanych przez UPA mieszkańców pobliskiej Pawłokomy. Prokurator OKŚZpNP w Rzeszowie i pracownicy IPN zaczęli przeszukiwać wskazany teren. W miejscu prawdopodobnej egzekucji nie odnaleziono prochów cywilów, lecz szczątki 14 żołnierzy oddziału manewrowego 28 pułku piechoty WP z Przemyśla pod dowództwem ppłk. Wygnańskiego.

We wspólnej mogile spoczęli:

śp. kpr. JÓZEF BEDNARCZYK

śp. strz. FELIKS ŻYTO

śp. st. strz. FELIKS GOŁĘBOWSKI

śp. kpr. JÓZEF KANCLERZ

śp. strz. TADEUSZ KĘSY

śp. strz. TADEUSZ KIESZKOWSKI

śp. strz. STANISŁAW LEWANDOWSKI

śp. strz. KAZIMIERZ PAWŁOWSKI

śp. st. strz. JÓZEF SZTUKIEL

śp. kpr. MIECZYŚLAW SZYMCZAK

śp. strz. ROMAN TRUKAWKA

śp. por. TADEUSZ WIENC

śp. strz. JERZY ZYCH

śp. strz. WALENTY ŻUREK

Przy szkieletach 14 żołnierzy znaleziono m.in. dwa szkaplerze katolickie.

Cześć Ich pamięci!

Źródło: ipn.gov

Nabożeństwo pogrzebowe w Jaworniku Ruskim

Nabożeństwo pogrzebowe w Jaworniku Ruskim

Nabożeństwo pogrzebowe w Jaworniku Ruskim

Nabożeństwo pogrzebowe w Jaworniku Ruskim

Nabożeństwo pogrzebowe w Jaworniku Ruskim

Nabożeństwo pogrzebowe w Jaworniku Ruskim